

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(19) BG

(11) 61727 B1

6(51) C 07 D 401/06
C 07 D 405/06
C 07 D 409/06
C 07 D 417/06
C 07 D 417/14
A 61 K 31/445

ОПИСАНИЕ КЪМ ПАТЕНТ
ЗА
ИЗОБРЕТЕНИЕ

ПАТЕНТНО ВЕДОМСТВО

(21) Регистров № 98689
(22) Заявено на 31.03.94
(24) Начало на действие
на патента от: 31.08.92

Приоритетни данни

(31) 771283 (32) 03.10.91 (33) US

(41) Публикувана заявка в
бюлетин № 3 на 31.03.95
(45) Отпечатано на 31.07.98
(46) Публикувано в бюлетин № 4
на 30.04.98
(56) Информационни източници:

(62) Разделена заявка от рег. №

(73) Патентопритејжател(и):
EISAI CO., LTD., TOKYO (JP)

(72) Изобретател(и):
Yuhpyung L. Chen, Waterford, CT
Arthur A. Nagel, Gales Ferry, CT (US)

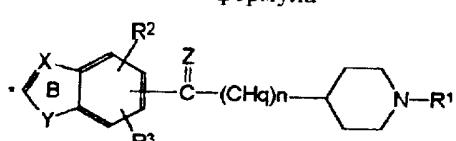
(74) Представител по индустриска
собственост:
Румяна Стефанова Слабова, 1124
София, ул. "Леонардо да Винчи" 3

(86) № и дата на РСТ заявка:
PCT/US92/07230, 31.08.92

(87) № и дата на РСТ публикация:
WO93/07140, 15.04.93

(54) ХЕТЕРОАРИЛНИ АМИНИ КАТО НОВИ АЦЕТИЛХОЛИНЕСТЕРАЗНИ ИНХИБИТОРИ

(57) Изобретението се отнася до съединения с формула

в която заместителите имат значенията, посочени в описанието. Съединенията са холинестеразни инхибитори и могат да намерят приложение като средство за подобряване паметта на пациенти, страдащи от деменция и болестта на Алцхаймер.

10 претенции

BG 61727 B1

(54) ХЕТЕРОАРИЛНИ АМИНИ КАТО НОВИ АЦЕТИЛХОЛИНЕСТЕРАЗНИ ИНХИБИТОРИ

Област на техниката

Изобретението се отнася до хетероарилни амиини с формула I, посочена по-долу, и до техни фармацевтично приемливи соли. Съединенията с формула I са ацетилхолинестеразни инхибитори и могат да се използват за подобряване на паметта при пациенти, страдащи от деменция и болестта на Алцхаймер.

Болестта на Алцхаймер е свързана с дегенерация на холинергичните неврони в базалната предна част на мозъка, която играе фундаментална роля в познавателните функции, включително паметта. Becker et al., Drug Development Research, 12, 163 - 195 (1988). В резултат на такава дегенерация, пациенти, страдащи от заболяването, значително намаляват ацетилхолиновия синтез, холинацетилтрансферазната активност, ацетилхолинестеразната активност и приемането на холин.

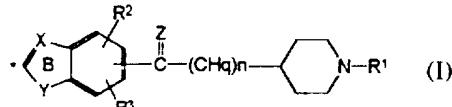
Предшестващо състояние на техниката

Известно е, че ацетилхолинестеразните инхибитори са ефективни при повишаване на холинергичната активност и намират приложение за подобряване паметта на пациенти с болестта на Алцхаймер. Чрез инхибиране на ацетилхолинестеразния ензим тези съединения увеличават нивото на невротрансмитера ацетилхолин в мозъка и по този начин подобряват паметта. Becker et al., цитирани по-горе описват, че промените в поведението след инхибиране на холинестеразата изглежда съвпадат с предсказуеми пикови нива на ацетилхолин в мозъка. Те също разглеждат ефективността на трите известни ацетилхолинестеразни инхибитори физостигмин, метрифонат и тетрахидроаминоакридин.

В US 07/639, 614 и US 07/676, 918, също са описани хетероарилни амиини, като ацетилхолинестеразни инхибитори.

Кратко описание на изобретението

Изобретението се отнася до съединения с формула

5 в която един от R^2 , R^3 и страничната

Z

$\parallel$

10 верига, съдържаща ---C--- могат евентуално да са свързани с въглеродния атом, означен със звездичка в пръстена B , вместо към бензоеновото ядро.

15 R^1 означава фенил, фенил- C_{1-4} алкил, цинамил или хетероарилметил, като хетероарилната част в този хетероарилметил може да бъде имидазоло, триазоло, тиено, пиридо или изоксазолов радикал и фениловата и хетероариловата част могат евентуално да са заместени с един или два заместителя, които, независимо един от друг, могат да бъдат C_{1-6} алкил, C_{1-6} алкокси или халоген;

20 R^2 и R^3 означават независимо водород, C_{1-6} алкокси, C_{1-6} алкил, евентуално заместен с един до три флуорни атома, бензилокси, хидрокси, фенил, бензил, халоген, нитро, циано, COOR^4 , CONHR^4 , NR^4R^5 , NR^4COR^5 или $\text{SO}_2\text{CH}_2\text{-фенил}$, в която p означава 0,1 или 2;

25 R^4 и R^5 означават, независимо един от друг, водород и C_{1-6} алкил или R^4 и R^5 , когато са част от NR^4R^5 , евентуално образуват заедно с азота, към който са свързани, пръстен, съдържащ четири до осем члена, при което един атом от пръстена е азотен, а другите са въглеродни, кислородни или азотни, или R^4 и R^5 , когато са част от NR^4COR^5 , евентуално образуват заедно с азота и въглерода, към който са свързани, четири - до осемчленен лактамов пръстен; X означава азот; Y означава сяра; R^6 означава водород, C_{1-6} алкил, SOC_{1-6} алкил или $\text{SO}_2\text{-фенил}$, където фениловата част в $\text{SO}_2\text{-фенила}$ може евентуално да е заместена с един до пет заместителя, подбрани независимо един от друг от C_{1-6} алкил; q означава цяло число от 1 до 4; всяко q е независимо 1 или 2 и Z означава кислород или сяра, при условие, че всяка CHq група, 30 в която q е 1, трябва да бъде свързана с една и само с една друга CHq група, в която q е 1.

35 Изобретението се отнася също до фармацевтично приемливи киселинни присъединителни соли на съединенията с формула (I). Примери на такива фармацевтично приемливи киселинни присъединителни соли са солите на хлороводородната киселина, на *p*-толу-

енсулфоновата киселина, на фумаровата, малеиновата, лимонената, янтарната, салициловата, оксаловата, бромоводородната, фосфорната, метансулфоновата, винената, ди-*p*-толуенвинена киселина и на бадемовата киселина.

Изобретението се отнася също така до фармацевтични състави за инхибиране на ацетилхолинестеразата, съдържащи съединение с формула (I) или негова фармацевтично приемлива киселинна присъединителна сол и фармацевтично приемлив носител.

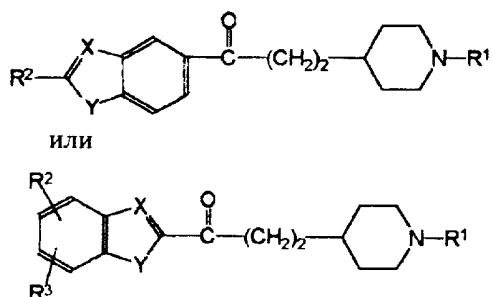
Изобретението се отнася освен това и до метод за инхибиране на ацетилхолинестеразата у бозайници, състоящ се в прилагане към бозайниците на такова количество от съединение с формула (I) или на негова фармацевтично приемлива киселинна присъединителна сол, което ефективно инхибира ацетилхолинестеразата.

Изобретението се отнася също така до метод за подобряване на паметта или за лечение, или за профилактика на болестта на Алцхаймер при бозайници, състоящ се в прилагане към бозайника на такова количество от съединение с формула (I) или на негова фармацевтично приемлива киселинна присъединителна сол, ефективно за подобряване на паметта или за лечение или профилактика на болестта на Алцхаймер.

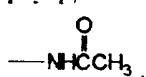
В използвания тук термин "бозайници" се включват и хората.

Използваният тук термин "халоген" включва хлор, бром или флуор.

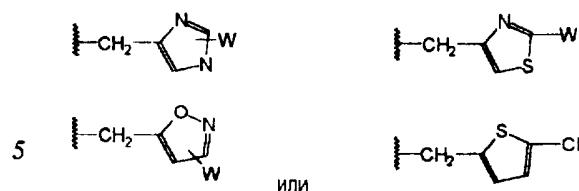
Предпочитани съединения от настоящото изобретение имат формулите:

в които X означава азот; Y означава сяра;
R² и R³ означават, независимо един от друг,
C₁₋₆алкил, хлор, флуор, метокси, амино или

и R¹ означава бензил, метоксибензил, флуоробензил или група с формула

в които W означава водород, C₁₋₆алкил, фенил илиベンзил.

Особено предпочтитани съединения съгласно изобретението са:

1-(2-метил-1Н-бензимидазол-5-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;

1-(2-фенил-1Н-бензимидазол-5-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;

15 1-(1-етил-2-метил-1Н-бензимидазол-5-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;

1-(2-метил-6-бензотиазолил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;

20 1-(2-метил-6-бензотиазолил)-3-[1-(2-метил-4-тиазолил)метил]-4-пиперидинил]-1-пропанон;

1-(5-метил-бензо[b]тиен-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;

25 1-(6-метил-бензо[b]тиен-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;

1-(3,5-диметил-бензо[b]тиен-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;

1-(бензо[b]тиен-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;

1-(бензофуран-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;

1-(1-фенилсулфонил-6-метил-индол-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-

35 пропанон;

1-(6-метил-индол-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;

1-(1-фенилсулфонил-5-амино-индол-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-

40 пропанон;

1-(5-амино-индол-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон и

1-(5-ацетиламино-индол-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон.

45 Примери на други съединения съгласно изобретението са:

1-(6-хинолил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;

1-(5-индолил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;

50 1-(5-бензтиенил)-3-[1-(фенилметил)-4-

пиперидинил]-1-пропанон;
 1-(6-хиназолил)-3-[1-(фенилметил)-4-
 пиперидинил]-1-пропанон;
 1-(6-бензоксазолил)-3-[1-(фенилметил)-
 4-пиперидинил]-1-пропанон;
 1-(5-бензофуранил)-3-[1-(фенилметил)-
 4-пиперидинил]-1-пропанон;
 1-(5-метил-бензимидазол-2-ил)-3-[1-фе-
 нилметил]-4-пиперидинил]-1-пропанон;
 1-(6-метил-бензимидазол-2-ил)-3-[1-
 (фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;
 1-(5-хлор-бензо[b]тиен-2-ил)-3-[1-(фе-
 нилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;
 1-(5-азаиндол-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-
 4-пиперидинил]-1-пропанон;
 1-(6-азабензо[b]тиен-2-ил)-3-[1-(фе-
 нилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;
 1-(1Н-2-оксо-пироло[2',3',5,6]бензо
 [b]тиено-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пипери-
 динил]-1-пропанон;
 1-(6-метил-бензотиазол-2-ил)-3-[1-(фе-
 нилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;
 1-(6-метокси-индол-2-ил)-3-[1-(фенил-
 метил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;
 1-(6-метокси-бензо[b]тиен-2-ил)-3-[1-
 (фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон;
 1-(6-ацетиламино-бензо[b]тиен-2-ил)-3-
 [1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон
 и
 1-(5-ацетиламино-бензо[b]тиен-2-ил)-3-
 [1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон.

Във формула I се включват също така съединения, които са идентични със споменатите, но при които един или повече водородни, азотни или въглеродни атоми са заме-

нени с техни изотопи (например тритиум, въглерод-14 или азот-15 изотопи). Такива съединения са полезни за изследователски и диагностични цели при изследване на фармакокинетиката на метаболизма и анализиране на начина на свързване.

Съединенията с формула I могат да притежават оптични центрове и поради това могат да се явяват в различни изомерни форми. В изобретението се включват всички изомери на съединенията с формула I, включително смеси от тях.

Подробно описание на изобретението

Получаването на съединенията с формула I се илюстрира със следните схеми на реакции. Освен ако не е казано друго, в схемите на реакциите и следващото описание R^1 , R^2 , R^3 , R^4 , R^5 , R^6 , n , q , p , X , Y и Z , както и структурната формула I, имат значенията, посочени по-горе.

Символът * (т.е. звездичката), който се явява в няколко структурни формули в схемите на реакциите, означава, че страничната верига, съдържаща

може евентуално да е свързана по-скоро към означения със звездичка въглероден атом, отколкото към бензеновия пръстен.

Всички публикации, книги, патенти и патентни заявки, цитирани в настоящото описание, са включени реферативно в него.

Продължение

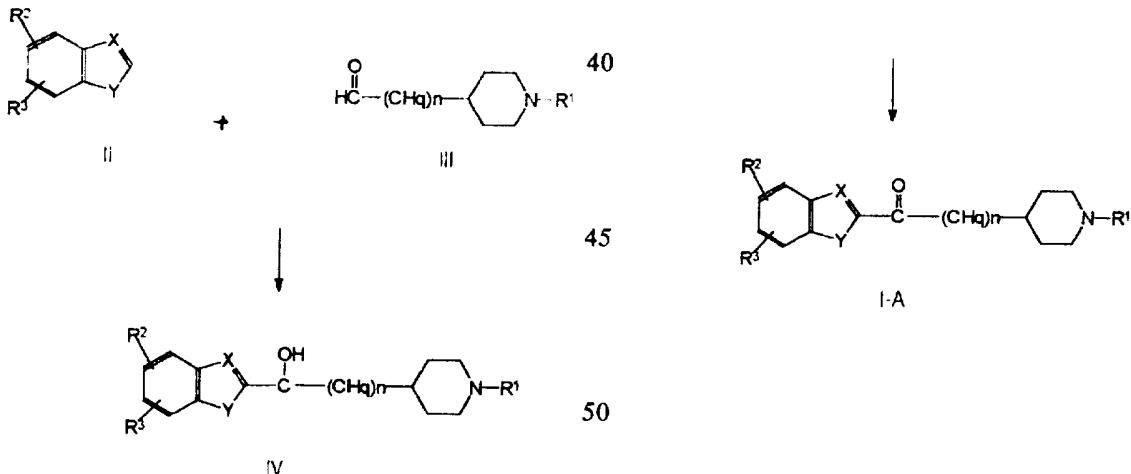

Схема 2

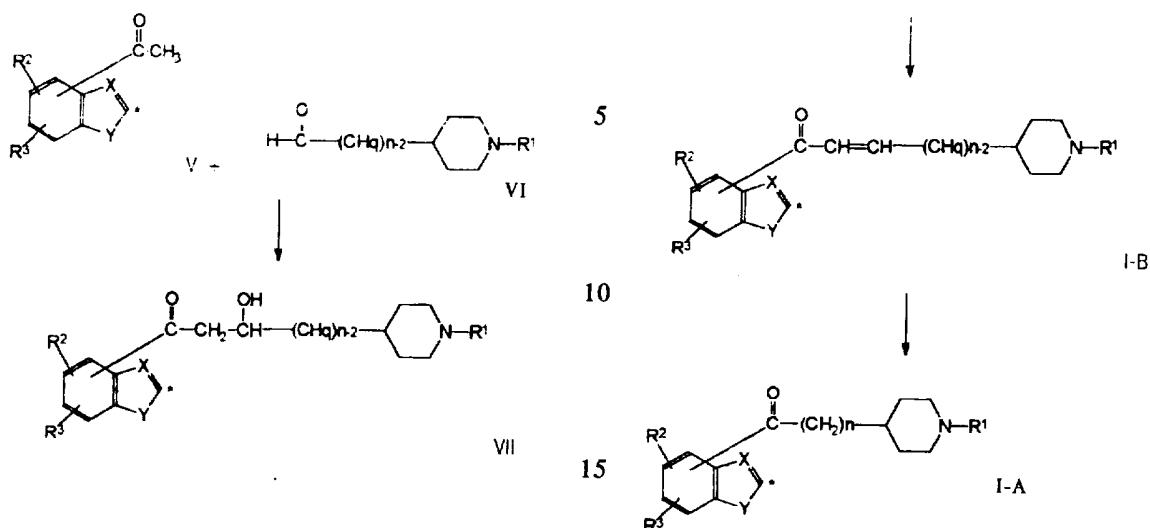

Схема 3

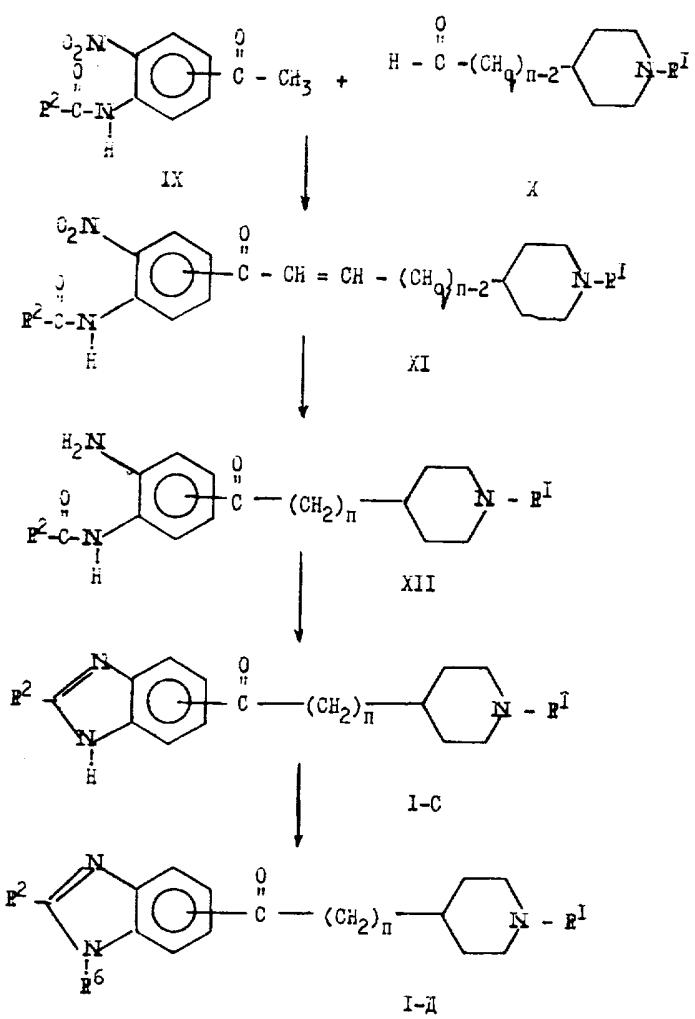

Схема 4

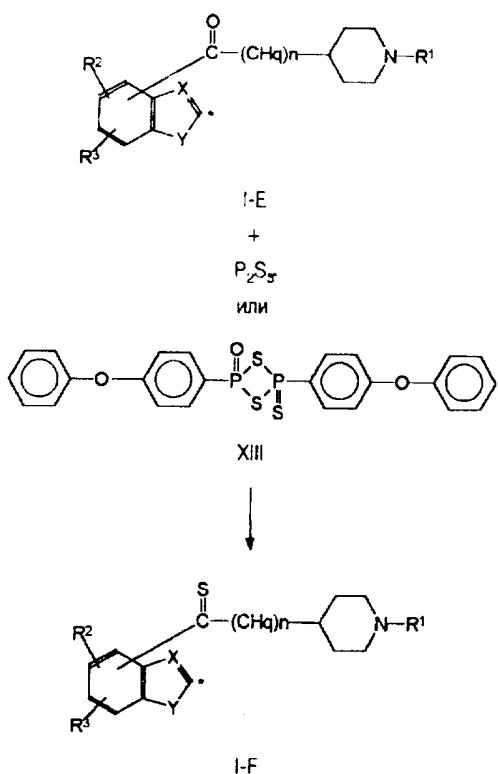

Схема 5

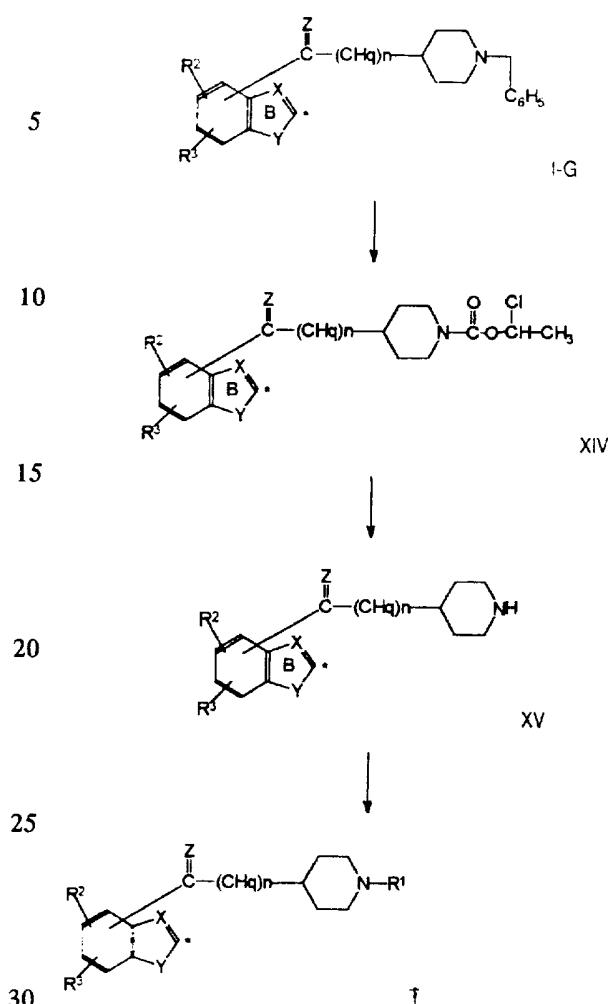

Схема I илюстрира метод за получаване на съединения с формула I, в която Z означава кислород и страничната верига, съдържаща

—C— е свързана към въглеродния атом,

||

Z

означен със звездичка в пръстена В (понадолу обозначени като съединения с формула I-A).

Изходните продукти с формула II и III са или търговски продукти или могат да се получат по синтетични методи, описани в литературата. (Виж J. Med Chem., 33, 2777 (1990); Tetrahedron Letters, 30, 6117 (1989); Eur. J. Med. Chem., 25, 191 (1990); Heterocycles, 29, 849 (1989); J. Org. Chem., 47, 757 (1982); J. Org. Chem., 54, 4350 (1989); Tetrahedron, 44, 3195 (1988); Zur. J. Med. Chem. + Chim. Ther., 21, 223 (1986); Chem. Ber., 88, 34 (1954); Tetrahedron, 28, 2553 (1972); J. Chem. Soc. (C), 1733 (1968); United States Patent 4 902 694; J. Heterocyclic Chem., 25, 1271 (1988);

Bull. Chem. Soc. Japan., 58, 785 (1986); J. Ind. Chem. Soc., 12, 561 (1975); Synthetic Communications, 14, 947 (1984).

В схема I, съединение с формула II взаимодейства с подходящо съединение с формула III в присъствието на база, за да се получи съответното съединение с формула IV. Реакцията обикновено се провежда в среда на инертен за реакцията разтворител при температура от около -78°C до около стайна температура, за предпочтение от около -78°C до около 0°C. Подходящи разтворители са тетрахидрофуран (THF), етер, толуен, метиленхлорид, бензен и диоксан. Подходящи бази са литиев бис(trimethylsilyl)амид, литиев дизопропиламид, натриев дизопропиламид, натриев бис(trimethylsilyl)амид, н-бутиллитий (n-Buli), сек.бутиллитий (S-Buli) и терц.бутиллитий (tert.-Buli).

Съединението с формула IV, получено в предишния етап, след това се превръща в

съответното съединение с формула I-A чрез взаимодействие с окислително средство. Примери на окислителни средства са мanganов диоксид, хромов триоксид и селенов диоксид. Предпочита се мanganов диоксид. Най-често, окислението се провежда в среда на инертен за реакцията разтворител при температура от около стайна до около 80°C, за предпочитане около 50 до 80°C. Примери на подходящи разтворители са метиленхлорид, хлороформ, етилацетат, бензен и толуен. Предпочита се разтворителят да е метиленхлорид или бензен.

Схема 2 илюстрира метод за получаване на съединения с формула I, в която Z представлява кислород и п е 2,3 или 4 (по-нататък означени като съединения с формула I-A') и съединения с формула I, в която п представлява 2,3 или 4 и $(CH_2)_n$ групата съдържа поне една въглерод-въглерод двойна връзка (по-нататък описани като съединения с формула I-B). При схема 2, изходните продукти с формули V и VI могат да се получат като търговски продукти или да се синтезират по методите, описани в литературата. (J. Org. Chem., 54 4350 (1989); Tetrahedron, 44, 3195 (1988); Chem. Pharm. Bull., 39, 181 (1991); Chem. Ber., 119, 2069 (1986); J. Ind. Chem. Soc., 12, 561 (1975).

Както е показано на схема 2, съединение с формула V взаимодейства с алдехид с формула VI в присъствието на база, за да се получи съответното съединение с формула VII. Подходящи бази за тази реакция са натриев хидрид, литиев бис(триметилсилил)амид, пи-перидин, пиролидин, литиев дизопропиламид, натриев дизопропиламид, н-бутиллитий и сек.-бутиллитий. Реакцията обикновено се провежда в среда на инертен по отношение на реакцията разтворител като тетрахидрофуран, диметилформамид, диоксан, толуен, метиленхлорид или етер, като се предпочитат тетрахидрофуран, етер и толуен. Температурата на реакцията е от порядъка на -78 до 40°C, за предпочитане около -78 до около 0°C.

Ако реакцията между съединения с формули V и VI се провежда в присъствие на натриев или калиев C_{1-5} алкохол, то за разтворители се предпочита да се използват толуен, диметилформамид тетрахидрофуран или метиленхлорид, със или без C_{1-4} алкохол и реакцията да се провежда при температура от около -40 до 80°C, за предпочитане от около 0°C до около стайна температура.

Ако така получените съединения с формула VII се подложат на реакция на елиминиране, то се добиват съответните съединения с формула I-B. Елиминирането обикновено се провежда при взаимодействие на съединение с формула VII, в присъствие на база с реагент, способен да образува отцепваща се група при взаимодействие с хидроксилна група на формула VII. Подходящи реагенти са ацетен анхидрид, R^7SO_2Cl , R^7COCl , R^7OCOCl и R^7NCO , където R^7 означава C_{1-4} алкил или фенил, евентуално заместени с C_{1-6} алкил, C_{1-4} алкохол или нитрогрупа. Подходящи бази са, например тристиламин, дизопропиламиламин, диазабициклоундекан и диазабициклононанон. Като разтворител може да се използва всеки инертен по отношение на реакцията разтворител (примерно метиленхлорид, хлороформ, тетрахидрофуран или толуол). Температурата на реакцията е от порядъка на 0 до 60°C, за предпочитане около 0°C до стайна температура.

Алтернативно, съединения с формула I-B могат да се получат при взаимодействие на подходящо съединение с формула VII със сол на Бургес Инер, която може да се получи от хлорсулфонилизоцианат, метанол и триетиламин, както е описано в J. Amer. Chem. Soc., 90, 4744 (1968). Обикновено, тази реакция се провежда в среда на инертен разтворител като тетрахидрофуран, етер, бензен, толуен или диоксан, за предпочитане тетрахидрофуран при температура от около стайна до тази на кипене на разтворителя, за предпочитане от около 50 до около 80°C.

Съответното съединение с формула I-A' след това се получава чрез хидриране на съединение с формула I-B, получено в етапа по-горе. Обикновено, хидрирането се провежда, като се използва платинов диоксид или паладий върху въглен при налягане от около 207 до около 345 kN/m². Подходящи инертни по отношение на реакцията разтворители са тетрахидрофуран, метанол, етанол, етилацетат и смеси от тях. Предпочита се разтворителят да представлява смес от етанол и тетрахидрофуран или смес от етанол и етилацетат. Температурата на реакцията може да е от порядъка на 0 до 60°C. Предочитаната температура е около стайната.

Получаването на съединения с формули I-C и I-D е илюстрирано в схема 3. Съединението с формула I-C са такива производни с

формула I, при които пръстенът A е бензолов, У представлява NR^6 , R^6 означава водород, X - азот, R^3 е водород и R^2 е свързан към въглеродния атом, означен със звездичка в пръстена B. Съединенията с формула I-Д са такива производни с формула I, при които пръстенът A е бензолов, У представлява NR^6 , R^6 е различен от водород, X е азот, R^3 означава водород и R^2 е свързан към въглеродния атом, означен със звездичка в пръстена B.

В схема 3 реакцията на съединение с формула IX с алдехид с формула X до получаване на съединение с формула XI се провежда, като се прилага начинът на работа, описан в схема 2 и в текста по-горе за етапите на реакцията V - VII - I-B - I-A'.

Полученото съединение с формула XII след това се циклизира в присъствие на киселина, за да се добие съединението с формула I-C. Примери на киселини, които могат да се използват, са оцетна киселина, смес от оцетна киселина и C_{1-4} алкохол, хлороводородна киселина и етер наситен с хлороводород. Тази реакция обикновено се провежда при температура от стайна до около 120°C . Предпочитат се температури около 60 до 90°C .

Към съединението с формула I-C може да се прибави R^6 групата, за да се получи съответното съединение с формула I-D. Това се осъществява чрез взаимодействие на съединение с формула I-C със съединение с формула R^6 , в която L представлява отцепваща се група. Реакцията се провежда в среда на инертен разтворител в присъствието на база при температура от около -78°C до около температурата на кипене на разтворителя. Подходящи бази са натриев хидрид, литиев дизопропилат, терц.бутиллитий и калиев терц.бутилат. Подходящи разтворители са тетрахидрофуран, метиленхлорид,ベンゼн, етер, толуен или диоксан. Предпочита се реакцията да се проведе в среда на тетрахидрофуран в присъствието на натриев хидрид при температура около 0 до около 30°C .

Схема 4 илюстрира получаването на съединения с формула I, в които Z означава сяра (по-надолу описани като съединения с формула I-F) от съединения с формула I-E. Това трансформиране се извършва при взаимодействие на съединение с формула I-E с реагента на Лоусон (2,4-бис(4-метоксифенил)-1,3-дитиа-2,4-дифосфетан-2,4-дисулфид) или с фосфорен петосулфид (P_2S_5). Обикновено реакцията

се провежда в среда на инертен разтворител като тетрахидрофуран, ацетонитрил, хлороформ или толуол при температура от около стайна до около 110°C . Предпочита се като разтворител тетрахидрофуран или толуол при температура от около 60°C до около 80°C .

Съединения с формула I, в която R^1 е различен от бензил, могат да се получат от съответните съединения с формула I, в която R^1 представлява бензил (по-надолу означени като съединения с формула I-G), както е описано по-долу и илюстрирано на схема 5.

Първоначално съединение с формула I-G взаимодейства с хлорформиат с формула ClCOR^6 , в която R^6 означава $-\text{CICHCH}_3$,

$-\text{CH}_2\text{CH}_3$ или $-\text{CH}_2\text{C}_6\text{H}_5$. Предпочитаният реагент е 1-хлоретиляхлорформиат. Тази реакция, от която се получава съответното съединение с формула XIV, обикновено се провежда в среда на инертен разтворител като метиленхлорид, хлороформ, дихлоретан, тетрахидрофуран или толуол, за предпочтение толуол, при температура от около 60°C до около 100°C , за предпочтение около 80°C до 85°C .

При нагряване на така полученото съединение с формула XIV в C_{1-4} алкохол, за предпочтение метанол или етанол, се получава съответното съединение с формула XV. Температурата на реакцията може да е от порядъка на 80 до тази на кипене на разтворителя, която се предпочита.

Съединението с формула XV, получено в предишния етап, след това се алкилира и с това се превръща в съответното съединение с формула I чрез взаимодействие със съединение с формула R^1L , в която L означава отцепваща се група, в присъствието на база. Примери на подходящи отцепващи се групи са хлор, бром, йод, мезилат, тозилат и трифлат. Подходящи бази са пиридин, триетиламин, диметиламинопиридин и калиев карбонат. Предпочита се триетиламин. Обикновено, алкилирането се провежда в среда на инертен по отношение на реакцията разтворител като метиленхлорид или диметилформамид, при температура от около 0°C до около 100°C , за предпочтение от около стайна температура до около 60°C .

При всяка от горните реакции, налягането не е от критично значение. Подходящо е налягане от порядъка на около 0,5 атм до 3

атм, но за удобство се предпочита налягането на околната среда (обикновено около една атмосфера). Също така, при реакциите, при които предпочитаните температури варират в зависимост от конкретните съединения, не са цитирани предпочитани температури. При такива реакции, предпочитаната температура за дадения реагент може да се определи, като се проследи хода на реакцията чрез използване на тънкослойна хроматография.

Съединенията съгласно изобретението могат да се прилагат към даден пациент по различни начини, например, перорално - под формата на капсули или таблетки, парентерално - под формата на стерилни разтвори или суспензии, и в даден случай, и венозно - под формата на разтвор. Свободните бази на съединенията от изобретението могат да се формуларят и прилагат под формата на техни фармацевтично приемливи киселинни присъединителни соли.

Дневната доза на съединенията от изобретението е обикновено от порядъка на около 1 до 300 mg/дневно средно за възрастен човек и може да се приложи наведнъж или разделена на няколко приема.

Когато са формулирани за парентерално приложение като разтвор или суспензия, съединенията от изобретението присъстват в концентрация от поне 1 % тегл., и за предпопочтане между около 4 - 70 % тегл. (на база общото тегло на формулировката). Една дозирана единица за парентерално приложение обикновено съдържа между около 5 до 100 ml от едно или повече активни съединения.

Съединенията от настоящото изобретение могат да се прилагат перорално с инертен разредител или с безвреден носител или те могат да се включат в желатинови капсули или да се пресоват в таблетки. Такива препарати трябва да съдържат поне 0,5 % от активното вещество или активните вещества, но концентрацията може да варира в зависимост от конкретната форма и може да е от 4 до 70 % тегл. (на база общото тегло на дозиращата единица). Формулировките за перорален прием обикновено съдържат между 1,0 до 300 mg от активното вещество.

Активността на съединенията от настоящото изобретение като ацетилхолинестеразни инхибитори може да се определи по няколко от стандартните биологични или фармако-

логични тестове. Един такъв метод за определяне на инхибирането на холинестеразата е описан от Ellman et al., "A New and Rapid Colorimetric Determination of Acetylcholinesterase Activity", Biochem. Pharm., 1, 88, (1961).

Настоящото изобретение е илюстрирано със следващите примери. Трябва обаче да се подразбира, че изобретението не се ограничава до специфичните детайли на тези примери.

10 Точките на топене не са коригирани. Протон ядрено магнитния резонанс спектър (¹H ЯМР) и C¹³ ядрено магнитен резонанс спектър (C¹³ ЯМР) са измерени за разтвори в деутерохлороформ (CDCl₃) и позициите на пиковете са изразени в части на милион (ppm) след тетраметилсилан (TMS). Формата на пиковете са означени както следва: s синглет, d дублет, t триплет, q квартет, m мултиплет, b широк.

20 Пример 1. 1-[2-(5-метил-бензотиенил)]-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-2-пропен-1-ол

Към разтвор на 5-метил-бензотиофен (356 mg, 2,4 mmol) в 10 ml сух тетрахидрофуран се прибавя н-бутиллитий при -10°C и сместа се бърка при стайна температура в продължение на 30 min. Към реакционната смес се прибавя разтвор на 3-[4-(N-бензилпиперидинил)]пропенал (550 mg, 2,4 mmol) в 5 ml сух тетрахидрофуран при стайна температура. След като се бърка 30 min, към реакционната смес се прибавя вода и се екстрагира с хлороформ. Органичният слой се суши и се концентрира, при което се получават 750 mg (90 %) от желания продукт.

25 35 ¹H NMR (CDCl₃) δ 1,3 - 2,1 (m, 7H), 2,3 - 2,5 (m, 3H), 2,7 - 3,0 (m, 2H), 3,47 (s, 2H), 5,37 (d, 1H), 5,6 - 5,8 (m, 2H), 7,0 - 7,7 (m, 9H) ppm.

30 35 Съединенията от заглавията на примери 2 - 4 се получават по аналогичен на описанния в пример 1 метод.

30 Пример 2. 1-[2-(6-метил-бензотиенил)]-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-2-пропен-1-ол

40 45 ¹H NMR (CDCl₃) δ 1,3 - 2,0 (m, 7H), 2,4 (s, 3H), 2,8 - 2,95 (m, 2H), 3,45 (s, 2H), 5,35 (d, 1H), 5,6 - 5,8 (m, 2H), 7,0 - 7,6 (m, 9H) ppm.

40 Пример 3. 1-[2-(2,5-диметил-бензотиенил)]-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-2-пропен-1-ол

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,35 - 2,0 (m, 7H), 2,3 (s, 3H), 2,5 (s, 3H), 2,8 - 2,9 (m, 2H), 3,5 (s, 2H), 3,7 - 3,8 (m, 1H), 5,5 - 5,9 (m, 3H), 7,0 - 7,8 (m, 8H) ppm.

Пример 4. 1-(2-бензотиенил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-2-пропен-1-ол

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,3 - 2,0 (m, 7H), 2,7 - 2,9 (m, 2H), 3,45 (s, 2H), 5,4 (d, 1H), 5,6 - 5,8 (m, 2H), 7,1 (s, 1H), 7,2 - 7,3 (m, 7H), 7,65 (dd, 1H), 7,72 (dd, 1H) ppm.

Пример 5. 5-метил-бензотиен-2-ил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил] кетон

Към разтвор на суров 1-[2-(5-метил-бензотиенил)]-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-2-пропен-1-ол (750 mg, 2,16 mmol) от пример 1 в 30 ml бенzen се прибавя мanganов диоксид (1,8 g, 20,7 mmol) и получената суспензия се нагрява на обратен хладник при кипене в продължение на 2 h. Сместа се охлажда до стайна температура и се филтрува през Целит. Филтратът се концентрира до сухо, при което се получават 602 mg сурова кафява полуутвърдена маса.

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,4 - 1,9 (m, 4H), 2,0 (dt, 2H), 2,15 - 2,3 (m, 1H), 2,4 (s, 3H), 2,8 - 3,0 (m, 2H), 3,5 (s, 2H), 6,8 (s, 0,4H), 6,85 (s, 0,6H), 7,0 - 7,18 (m, 1H), 7,2 - 7,9 (m, 9H) ppm.

Съединенията от заглавията на примерите 6 и 7 се получават по аналогичен на описание в пример 5 метод.

Пример 6. 2,5-диметил-бензотиен-2-ил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил] винилкетон

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,5 - 2,0 (m, 4H), 2,1 (dt, 2H), 2,2 - 2,4 (m, 1H), 2,56 (s, 3H), 2,8 (s, 3H), 2,9 - 3,05 (m, 2H), 3,56 (s, 2H), 6,72 (s, 0,4H), 6,8 (s, 0,6H), 7,06 (d, 0,6H), 7,1 (d, 0,4H), 7,3 - 7,8 (m, 8H) ppm.

Пример 7. Бензотиен-2-ил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил] винилкетон

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,4 - 1,9 (m, 4H), 1,95 - 2,1 (dt, 2H), 2,2 - 2,35 (m, 1H), 2,8 - 3,0 (m, 2H), 3,54 (s, 2H), 6,86 (s, 0,4H), 6,9 (s, 0,6H), 7,1 (d, 0,6H), 7,15 (d, 0,4H), 7,2 - 8,0 (m, 10H) ppm.

Пример 8. 1-(5-метил-бензо[b]тиен-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон

Към разтвор на суров 5-метил-бензотиен-2-ил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил] винилкетон от пример 5 (600 mg, 1,6 mmol) в смес от етанол (20 ml) и етилацетат (40 ml) се прибавя платинов оксид (PtO₂) (60 mg) и се

хидрира при 345 kN/m² в продължение на 2 h. (Чрез тънкослойна хроматография се доказва, че реакцията не е приключила). Прибавят се допълнително още 45 mg PtO₂ и сместа се хидрира още 1 h. Сместа се филтрува през Целит и филтратът се концентрира до сухо и се пречиства чрез хроматографиране, като се използва хлороформ до 2 % метанол в хлороформ като елюент, за да се получат 232 mg от съединението от заглавието.

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,2 - 2,1 (m, 9H), 2,52 (s, 3H), 2,9 - 3,0 (m, 2H), 3,05 (t, 2H), 3,52 (s, 2H), 7,2 - 7,4 (m, 6H), 7,7 (s, 1H), 7,75 (d, 1H), 7,9 (s, 1H) ppm.

Съединенията от заглавията на примери 9 - 11 се получават по аналогичен на описание в пример 8 метод.

Пример 9. 1-(6-метил-бензо[b]тиен-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,2 - 2,05 (m, 9H), 2,5 (s, 3H), 2,7 - 2,8 (m, 2H), 3,0 (t, 2H), 3,5 (s, 2H), 7,2 - 7,4 (m, 6H), 7,65 (s, 1H), 7,8 (d, 1H), 7,9 (s, 1H) ppm.

Пример 10. 1-(3,5-диетил-бензо[b]тиен-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,2 - 2,0 (m, 9H), 2,5 (s, 3H), 2,75 (s, 3H), 2,8 - 3,0 (m, 4H), 3,5 (s, 2H), 7,2 - 7,8 (m, 8H) ppm.

Пример 11. 1-(бензотиен-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,1 - 2,0 (m, 9H), 2,8 - 2,95 (m, 2H), 3,05 (t, 2H), 3,5 (s, 2H), 7,2 - 7,5 (7H), 7,8 - 7,9 (m, 2H), 7,95 (s, 1H) ppm.

Пример 12. Бензофуран-2-ил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил] винилкетон

Към разтвор на дизопропиламин (0,5 ml, 3,6 mmol) в 15 ml сух тетрахидрофуран се прибавят 2,5 M н-бутиллитий (1,3 ml, 3,3 mmol) при -78°C. След като се бърка при -78°C в продължение на 20 min, при -78°C се прибавя разтвор на бензофуран-2-ил метилкетон (0,48 g, 3 mmol) в 3 ml сух тетрахидрофуран и при тази температура се бърка 1,5 h. Към сместа се прибавя вода и солна луга и се екстрагира с етилацетат. Органичният слой се суши и се концентрира, за да се получат 1,117 g от продукта под формата на масло. Маслото се разтваря в 15 ml метиленхлорид и се прибавя мезилхлорид (0,24 ml, 3 mmol) и триетиламин (0,42 ml, 3 mmol) при стайна температура.

Сместа се бърка при стайна температура една нощ, след това се прибавя вода и се екстрагира с метиленхлорид. Органичният слой се суши и се концентрира, за да се получат 0,827 g сиров продукт, който се пречиства чрез хроматографиране върху колона със силикагел, като се използва хлороформ до 5 % метанол в хлороформ за елюент. Получават се 430 mg белезникави кристали.

Т.т. 186 - 188°C

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,8 - 3,0 (m, 7H), 3,1 - 3,4 (m, 2H), 4,0 (br s, 2H), 6,9 (s, 0,4H), 6,96 (s, 0,6H), 7,1 (d, 0,6H), 7,15 (d, 0,4H), 7,2 - 7,7 (m, 10H) ppm.

Пример 13. Бензофуран-2-ил-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]1-пропанон

Към разтвор на бензофуран-2-ил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]винилкетон (410 mg) в смес от етанол (70 ml) и етилацетат (40 ml) се прибавя платинов оксид (80 mg) и се хидрира при 310,5 kN/m² в продължение на 1 h. Сместа се филтрира през Целит и филтратът се концентрира до сухо, за да се получи белезникава твърда маса, която се прекристализира от етилацетат за да се получат 162 mg бели кристали.

Т.т. 199 - 200°C

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,4 - 2,2 (m, 7H), 2,4 - 2,6 (m, 2H), 2,97 (t, 2H), 3,3 - 3,5 (m, 2H), 4,1 (AB_q, 2H), 7,1 - 7,7 (m, 10H) ppm.

Пример 14. 1-[2-(N-фенилсулфонил-6-метил-индолил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-2-пропен-1-ол

Към разтвор на N-фенилсулфонил-6-метил индол (1,18 g, 4,34 mmol) в 30 ml сух тетрахидрофуран, охладен до -78°C, се прибавят 3,5 ml (5,2 mmol) 1,5 M литиев дизопропиламид в циклохексан при -78°C. След като се бърка 1 h при -78°C, при -78°C се прибавя разтвор на 3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-2-пропенал (1,0 g, 4,36 mmol) в 5 ml сух тетрахидрофуран и при тази температура се бърка още 40 min. Към сместа се прибавя вода и се екстрагира с хлороформ. Органичният слой се суши и се концентрира, при което се получават 2,23 g оранжево масло. Маслото се пречиства чрез хроматографиране върху колона със силикагел, като за елюент се използва 2 % метанол в хлороформ. Получава се 1,0 g от продукта от заглавието като жълто масло.

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,4 - 1,8 (m, 4H), 1,9 - 2,1 (m, 3H), 2,45 (s, 3H), 2,85 - 2,95 (m,

2H), 3,3 (br s, 1H), 3,5 (s, 2H), 5,6 - 5,9 (m, 3H), 6,55 (s, 1H), 7,02 (dd, 1H), 7,2 - 7,9 (m, 12H) ppm.

Пример 15. N-фенилсулфонил-6-метил-индол-2-ил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]винилкетон

Към разтвор на 1-[2-(N-фенилсулфонил-6-метил-индолил)]-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-2-пропен-1-ол (1,2 g, 2,4 mmol)

10 в 30 ml сух метиленхлорид се прибавя мanganов диоксид (MnO₂) (1,0 g, 11,5 mmol). Сместа се бърка 4 h при кипене, охладжа се до стайна температура и се филтрира през Целит. Филтратът се концентрира, за да се получи жълто масло, което се пречиства чрез хроматографиране върху колона със силикагел, като за елюент се използва хлороформ до 2 % метанол в хлороформ. Получават се 740 mg (62 % от теоретичния добив) от съединението от заглавието като жълто масло.

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,4 - 1,8 (m, 4H), 1,9 - 2,1 (m, 2H), 2,15 - 2,3 (m, 1H), 2,5 (s, 3H), 2,85 - 3,0 (m, 2H), 3,5 (s, 2H), 6,55 (s, 0,45H), 6,65 (s, 0,55H), 6,9 (d, 0,55H), 6,98 (d, 0,45H), 7,0 (s, 1H), 7,1 (d, 1H), 7,25 - 7,55 (m, 9H), 7,9 - 9,1 (m, 3H) ppm.

Пример 16. 1-(1-фенилсулфонил-6-метил-индол-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон

Към разтвор на N-фенилсулфонил-6-метил-индол-2-ил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]винилкетон (360 mg, 7,2 mmol) в смес от тетрахидрофуран/етанол (25 ml/25 ml) се прибавя платинов окис (PtO₂) (40 mg) и се хидрира при 310,5 kN/m² в продължение на 75 min. Сместа се филтрира през Целит. Филтратът се концентрира до сухо, за да се получи тъмно масло, което се пречиства чрез хроматографиране върху колона със силикагел, като се използва хлороформ за елюент. Получават се 200 mg от продукта от заглавието като жълто масло.

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,2 - 1,75 (m, 7H), 1,8 - 2,0 (m, 2H), 2,5 (s, 3H), 2,8 - 3,0 (m, 4H), 3,5 (s, 2H), 7,0 (s, 1H), 7,1 (d, 1H), 7,2 - 8,0 (m, 12H) ppm.

Пример 17. 1-(6-метил-индол-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон

Към суспензия на N-фенилсулфонил-6-метил-индол-2-ил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]етилкетон (150 mg) в 20 ml метанол се прибавят 1,5 ml 2 N натриев хидроксид

(NaOH), кипи се на обратен хладник и се бърка при тази температура в продължение на 70 min. Към сместа се прибавя вода и се екстрагира с хлороформ. Органичният слой се суши и се концентрира, за да се получат 100 mg от съединението от заглавието като кафяво масло.

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,2 - 1,8 (m, 7H), 1,8 - 2,0 (m, 2H), 2,42 (s, 3H), 2,8 - 3,0 (m, 4H), 3,5 (s, 2H), 6,95 (d, 1H), 7,1 (s, 1H), 7,2 - 7,35 (m, 6H), 7,55 (d, 1H) ppm.

Пример 18. 1-(2-бензотиазолил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-2-пропен-1-ол

Към разтвор на бензотиазол (0,243 g, 1,8 mmol) в 5 ml сух тетрахидрофуран се прибавят 1,5 M литиев дизопропиламид в циклохексан (1,45 ml) при -78°C и се бърка при тази температура 15 min. Прибавя се разтвор на 3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]пропенал (452 mg, 1,92 mmol) в 3 ml сух тетрахидрофуран при -78°C и при тази температура се бърка 30 min. Към сместа се добавя вода и се екстрагира с хлороформ. Органичният слой се суши и се концентрира, при което се добива гъсто жълто масло с количествен добив.

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,6 - 2,15 (m, 7H), 2,85 - 3,0 (m, 2H), 3,5 (s, 2H), 5,5 (d, 1H), 5,7 - 6,1 (m, 2H), 7,2 - 7,6 (m, 7H), 7,9 (d, 1H), 8,0 (d, 1H) ppm.

Пример 19. 2-бензотиазолил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-винилкетон

Към разтвор на 1-(2-бензотиазолил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-2-пропен-1-ол (654 mg, 1,8 mmol) в 25 ml метиленхлорид се прибавя мanganов диоксид (0,782 g, 9 mmol) и се нагрява при кипене. След 3 h сместа се филтрува през целит и филтратът се концентрира, за да се получат 0,655 mg тъмно масло. Маслото се пречиства чрез хроматографиране върху колона със силикагел, като се използва 2 %-ен метанол в хлороформ за елюент. Добиват се 0,487 g кехлибарено масло, което се втвърдява при престояване една нощ.

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,5 - 1,9 (m, 4H), 2,0 - 2,15 (m, 2H), 2,3 - 2,5 (m, 1H), 3,5 (s, 2H), 7,2 - 7,6 (m, 9H), 8,0 (dd, 1H), 8,2 (dd, 1H) ppm.

Пример 20. 1-(бензотиазол-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон

Към разтвор на 2-бензотиазолил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-винилкетон (146 mg, 0,4 mmol) в смес от етилацетат/етанол (10 ml/10 ml) се прибавя платинов диоксид (20 mg) и

се хидрира при 345 kN/m² в продължение на 3 h. Сместа се филтрува през целит и филтратът се концентрира до сухо, за да се получат 0,154 g тъмно масло. Маслото се пречиства чрез колонно хроматографиране върху силикагел, като се използва хлороформ за елюент, при което се получават 37 mg от съединението от заглавието под формата на кафяво масло.

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,2 - 1,4 (m, 3H), 1,7 - 1,85 (m, 4H), 1,85 - 2,1 (m, 2H), 2,8 - 3,0 (m, 2H), 3,3 (dd, 2H), 3,5 (s, 2H), 7,2 - 7,4 (m, 5H), 7,45 - 7,65 (m, 2H), 7,95 (dd, 1H), 8,2 (dd, 1H) ppm.

Пример 21. N-фенилсулфонил-5-нитроиндол

Разтвор на 5-нитроиндол (1,62 g, 10 mmol) в 30 ml диметилформамид се третира с 60 %-ен натриев хидрид (0,44 g, 11 mmol) при стайна температура. След 3 min се прибавя бензенсулфонилхлорид (1,766 g, 10 mmol). Сместа се бърка при стайна температура една нощ и към нея се прибавя вода. Образуваната утайка се отфильтрува, при което се получава жълта твърда маса, която се изсушава под вакуум, за да се получат 2,7 g (89 %) от съединението от заглавието.

¹H NMR (CDCl₃) δ 6,82 (d, 1H), 7,45 - 7,55 (m, 2H), 7,6 (d, 1H), 7,72 (d, 1H), 7,9 (m, 2H), 8,1 (d, 1H), 8,2 (dd, 1H), 8,5 (d, 1H) ppm.

Пример 22. N-фенилсулфонил-5-нитроиндол-2-ил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-винилкетон

Към разтвор на N-фенилсулфонил-5-нитроиндол (646 mg, 2,14 mmol) в 10 ml сух тетрахидрофуран се прибавя литиев дизопропиламид (1,5 M в циклохексан) (1,7 ml, 2,6 mmol) при -78°C. След 1 h при -78°C се прибавя разтвор на 3-[4-(N-фенилметилпиперидинил)]-пропенал (490 mg, 2,14 mmol) в 2 ml сух тетрахидрофуран. След 40 min при -78°C към сместа се прибавя вода и се екстрагира с метиленхлорид. Органичният слой се суши и се концентрира, при което се добиват 1,149 g жълто масло. Маслото се разтваря в 30 mlベンzen, прибавя се мanganов диоксид (1,86 g, 21,4 mmol) и сместа се нагрява при кипене 4 h. Прибавят се допълнително още 900 mg мanganов диоксид и сместа се нагрява при кипене една нощ. Сместа се филтрува през целит и филтратът се концентрира, за да се получи кафяво масло, което се пречиства чрез конна хроматография върху силикагел, като за елюент се използва хлороформ. Съединението от заглавието

лавието се получава като кафяво масло.

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,45 - 1,95 (m, 4H), 1,95 - 2,1 (m, 2H), 2,15 - 2,4 (m, 1H), 2,9 - 3,05 (m, 2H), 3,55 (s, 2H), 6,55 (s, 0,5H), 6,62 (s, 0,5H), 6,98 (d, 0,5H), 7,05 (d, 1H) 7,1 (s, 1H), 7,2 - 7,4 (m, 4H), 7,5 - 7,7 (m, 4H), 8,05 - 8,15 (m, 2H), 8,2 - 8,4 (m, 2H), 8,5 (d, 1H) ppm.

Пример 23. N-фенилсулфонил-5-нитроиндол-2-ил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-етилкетон

Към разтвор на N-фенилсулфонил-5-нитроиндол-2-ил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-етилкетон (187 mg, 0,35 mmol) в смес от етилацетат/етанол (20 ml/8 ml) се прибавя платинов диоксид (50 mg) и се хидрира при 276 kN/m² в продължение на 1,5 h. Сместа се филтрира през целият и филтратът се концентрира, за да се добият 177 mg (100 %) кафяво масло.

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,1 - 2,0 (m, 9H), 2,75 - 2,9 (m, 2H), 2,92 (t, 2H), 3,42 (s, 2H), 6,68 (d, 1H), 6,72 (dd, 1H), 6,8 (s, 1H), 7,1 - 7,5 (m, 8H), 7,7 - 7,9 (m, 3H) ppm.

Пример 24. 5-нитроиндол-2-ил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-етилкетон

Разтвор на N-фенилсулфонил-5-нитроиндол-2-ил-2-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-етилкетон (160 mg, 0,32 mmol) в 3 ml метанол и 2 ml 2 N натриев хидроокис се нагрява при кипене в продължение на 2 h. Сместа се концентрира до сухо и остатъкът се разрежда със солна луга и се екстрагира с хлороформ. Органичният слой се суши и концентрира до сухо, за да даде 144 mg кафява твърда маса, която се пречиства чрез колона хроматография върху силикагел. Добиват се 31 mg от съединението от заглавието като кафява твърда маса.

¹H NMR (CDCl₃) δ 1,1 - 2,0 (m, 9H), 2,8 - 3,0 (m, 4H), 3,5 (s, 2H), 6,76 (dd, 1H), 6,9 (s, 1H), 6,96 (s, 1H), 7,1 - 7,3 (m, 6H) ppm.

Пример 25. 1-(1-етил-2-метил-1Н-бензимида-5-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-2-пропен-1-он

Смес от 0,1 g (0,5 mM) 1-етил-2-метилбензимида-5-ил-метилкетон и 0,1 g (0,5 mM) 4-формил-N-бензилпиперидин в 10 ml тетрахидрофуран се охлажда до -78°C в атмосфера на азот. Към тази смес на капки се прибавят 0,5 ml (0,5 mM) 1 M разтвор на литиев бис(три-метилсилил)амид в тетрахидрофуран. Реакционната смес се бърка при -78°C 1 h, след това

се затопля до стайна температура. към сместа се прибавят 10 ml вода и pH се наглася на 2,0 с помощта на 1 N хлороводородна киселина. Сместа се екстрагира с 15 ml етилацетат. pH на водния слой след това се наглася на 3,0, на 4,0, на 5,0, на 6,5 и на 8,5 с 1 N натриева основа, като всеки път се екстрагира с по 15 ml етилацетат. Етилацетатните екстракти при pH = 5,0 и 6,5 се събират, сушат се над натриев сулфат и се изпаряват, за да се получат 50 mg (26 %) от съединението от заглавието като масло.

Тънкослойна хроматография (10:1 CHCl₃:CH₃OH), Rf = 0,58.

¹H NMR (CDCl₃) δ 8,22 (s, 1H), 7,88 (d, 1H), 7,30 (m, 4H), 6,90 (m, 3H), 4,14 (q, 2H), 3,50 (s, 2H), 3,05 (m, 2H), 2,85 (m, 2H), 2,61 (s, 3H), 1,4 - 2,1 (m, 5H), 1,40 (t, 3H).

Пример 26. 1-(1-етил-2-метил-1Н-бензимида-5-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон хидрохлорид

Към разтвор на съединението от заглавието на пример 25 0,14 g (0,36 mM) в 20 ml етанол се прибавят 10 mg платинов диоксид и сместа се хидрира при 345 kN/m² в продължение на 1 h. Реакционната смес се отфильтрува и етанолът, използван като разтворител, се изпарява. Остатъкът се суспендира в 50 ml 1 : 1 смес от етилацетат : вода и pH се наглася на 8,5 с 1 N натриева основа. Етилацетатният слой се суши (над натриев сулфат) и се изпарява, за да се добие 0,1 g (72 %) от свободната база на съединението от заглавието под формата на масло.

Тънкослойна хроматография: (10 : 1 хлороформ:метанол), Rf = 0,64

¹H NMR (CDCl₃) δ 8,26 (s, 1H), 7,92 (d, 1H), 7,28 (m, 6H), 4,18 (q, 2H), 3,48 (s, 2H), 3,05 (m, 2H), 2,85 (m, 2H), 2,54 (s, 3H), 1,4 - 2,0 (m, 9H), 1,30 (t, 3H).

Маслото се разтваря в етилацетат и към този разтвор на капки се прибавя разтвор на хлороводород в етер. Получената утайка се филтрира и се стрива с хексан, за да се получат 0,105 g от съединението като хигроскопична бяла маса.

Т.т. 165 - 167°C.

Массспектър: 389,2 (p), 298,0 (p-91), 172,0 (p-217), 90,9 (p-298, базов пик).

Пример 27. 1-(2-метил-6-бензотиазолил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-2-пропен-1-он

Смес от 0,191 g (0,001 M) 2-метил-6-

бензотиазолил метилкетон (получен, както е описано от S.S.Sawhney, J. Singh и O.P.Bansal, J. Ind. Chem. Soc., 12, 561 (1975) и 0,203 g (0,001 M) 4-формил-N-бензил пиперидин в 5 ml тетрахидрофуран се охлажда до -78°C в атмосфера на азот. Към този разтвор се прибавят на капки 0,73 ml (0,0011 M) литиев дизопропиламид (1,5 M разтвор в тетрахидрофуран). Реакционната смес се бърка при -78°C още 1 h и се затопля до 0°C. Към реакционната смес се прибавят 5 ml вода и се екстрагира с етилацетат. Етилацетатните екстракти се сушат над натриев сулфат и се изпаряват, за да се получат 0,4 g кафява смола. Този остатък се хроматографира върху 30 g силикагел, като за елюент се използва смес от 98 : 2 метиленхлорид: метанол. Събират се съответните фракции, за да се получат 0,122 g (32 %) от съединението от заглавието като аморфна маса.

Тънкослойна хроматография (10 : 1 метиленхлорид:метанол) $R_f = 0,63$.

$^1\text{H NMR}$ (CDCl_3) δ 8,42 (s, 1H), 7,9 (m, 2H), 7,35 - 7,5 (m, 5H), 6,8 - 7,1 (m, 2H), 3,52 (s, 2H), 2,95 (m, 2H), 2,8 (s, 3H), 1,4 - 2,5 (m, 7H).

Масспектър: 376,1600. Изчислено за $\text{C}_{23}\text{H}_{24}\text{N}_2\text{OS}$: 2,6 ppm.

Пример 28. 1-(2-метил-6-бензотиазолил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон хидрохлорид

0,120 g (0,319 mmol) от свободната база от съединението от заглавието на пример 27 се разтварят в 50 ml етанол. Към този разтвор се прибавят 50 mg платинов диоксид и сместа се хидрира при 345 kN/m² в продължение на 1 h. Сместа се филтрира и етанолът се изпарява, за да се получат 0,112 g (100 %) от съединението от заглавието (като свободна база) под формата на аморфна маса.

Тънкослойна хроматография (10 : 1 метиленхлорид:метанол) $R_f = 0,5$.

$^1\text{H NMR}$ (CDCl_3) δ 8,45 (s, 1H), 8,02 (dd, 2H), 7,25 (m, 5H), 3,5 (s, 2H), 3,02 (m, 2H), 2,85 (m, 2H), 2,83 (s, 3H), 1,4 - 2,0 (m, 9H).

Масспектър: 378 (p), 287 (p-91), 172 (p-206), 91 (p-287, базов пик).

Този остатък се разтваря в 15 ml етилацетат, към който се прибавя хлороводород, разтворен в етилацетат. Получената утайка се филтрира и се суши под вакуум, за да се получат 92 mg (70 %) от съединението от заглавието.

Т.т. 110 - 112°C.

Пример 29. N-ацетил-4-аминоацетофе-

нон

Смес от 5,0 g (0,37 M) 4-аминоацетофенон, 3,8 ml (0,04 M) оцeten анхидрид и 5,5 ml (0,04 M) триетиламин се разтварят в 50 ml метиленхлорид и се бъркат при стайна температура 18 h. От разтвора се отделя бяла утайка, която се отделя чрез филtrуване. Утайката се промива с вода и се суши на въздух, за да се получат 3,32 g (49 %) N-ацетил-4-аминоацетофенон.

Тънкослойна хроматография (1 : 1 хлороформ:етилацетат) $R_f = 0,61$.

$^1\text{H NMR}$ (CDCl_3) δ 8,58 (br s, 1H), 7,90 (d, 2H), 7,64 (d, 2H), 2,56 (s, 3H), 2,19 (s, 3H).

Пример 30. N-бензоил-4-аминоацетофе-

нон

Смес от 5,0 g (0,37 M) 4-аминоацетофенон, 4,7 ml (0,04 M) бензоилхлорид и 5,5 ml (0,04 M) триетиламин се разтварят в 50 ml метиленхлорид и се бъркат при стайна температура 18 h. Получената утайка се отфильтрува и се промива с вода. Остатъкът се разтваря в хлороформ и се суши над натриев сулфат. След изпаряване на хлороформа се получават 4,2 g (47 %) N-бензоил-4-аминоацетофенон.

Т.т. 206 - 208°C.

$^1\text{H NMR}$ ($\text{CDCl}_3 + \text{DMSO}$) δ 9,58 (br s, 1H), 7,80 (m, 6H), 7,34 (m, 3H), 2,44 (s, 3H).

Пример 31. N-ацетил-3-нитро-4-аминоацетоферон

Към 10 ml димяща азотна киселина, охладена до 0°C, се прибавя на порции 1,0 g (5,6 mM) N-ацетил-4-аминоацетофенон. Температурата се поддържа под 5°C, за да се избегне излишно нитриране на бензеновия пръстен. Разтворът се бърка 15 min при 0°C и след това внимателно се излива върху лед. Отделя се жълта утайка, която се отфильтрува, при което се получават 0,42 g (34 %) от съединението от заглавието.

Тънкослойна хроматография (2 : 1 хлороформ:етилацетат) $R_f = 0,78$.

$^1\text{H NMR}$ (CDCl_3) δ 8,9 (d, 1H), 8,77 (s, 1H) 8,16 (s, 1H), 2,64 (s, 3H), 2,34 (s, 3H).

Пример 32. N-бензоил-3-нитро-4-аминоацетоферон

Към 10 ml димяща азотна киселина, охладена до -5°C, се прибавят на порции 2,5 g (0,01 M) N-бензоил-4-аминоацетофенон. Температурата се поддържа под 0°C. Реакционната смес се бърка 10 min и полученият разтвор се

излива върху лед. Получава се жълта утайка, която се отделя чрез филtrуване. Утайката се разтваря в хлороформ и се хроматографира върху силикагел, като за елюент се използва хлороформ. Събират се подходящите фракции и се изпаряват, при което се получава 1,0 g (35 %) от съединението от заглавието като жълта твърда маса.

¹H NMR (CDCl₃) δ 9,12 (d, 1H), 8,84 (s, 1H), 8,25 (d, 1H), 7,96 (d, 2H), 7,6 (m, 3H), 2,66 (s, 3H).

Пример 33. 3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-(3-нитро-4-ацетамидо-фенил)-2-пропен-1-он

Разтвор на 2,6 g (11,7 mmol) N-ацетил-3-нитро-4-аминоацетофенон в 25 ml тетрахидрофуран се охлажда до -60°C в атмосфера на азот. Към разтвора се прибавят 4,7 ml (11,7 mmol) N-бутиллитий (2,5 M в хексан), като температурата се поддържа под -60°C. Peakционната смес се бърка 15 min. На капки се прибавя разтвор на 4-формил-N-бензилпиперидин, разтворен в 5 ml тетрахидрофуран, като температурата се поддържа под -55°C. Peakционната смес се бърка 1 h и след това се затопля до стайна температура. при стайна температура към сместа се прибавя вода 10 ml и се екстрагира с етилацетат. Етилацетатните екстракти се събират, сушат се над натриев сулфат и се изпаряват, за да се получи тъмно масло. Това масло се хроматографира върху силикагел, като за елюент се използва 5 : 1 хлороформ:етилацетат. Събират се подходящите фракции, при което се получават 1,2 g (25 %) от съединението от заглавието като масло, което бавно изкрystalизира.

Тънкослойна хроматография (10 : 1) хлороформ:метанол R_f = 0,45.

¹H NMR (CDCl₃) δ 8,90 (d, 1H), 8,76 (s, 1H), 8,14 (d, 1H), 8,30 (m, 5H), 3,53 (s, 2H), 2,94 (m, 2H), 2,32 (s, 3H), 1,5 - 2,15 (m, 5H).

Пример 34. 3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-(3-нитро-4-бензоил-амидофенил)-2-пропен-1-он

Разтвор на 0,80 g (2,90 mmol) от съединението от заглавието на пример 32 в 30 ml безводен тетрахидрофуран се охлажда до -70°C в атмосфера на азот. Към разтвора се прибавя на капки 1,2 ml (2,9 mmol) N-бутиллитий (2,5 M разтвор в хексан), при което разтворът се оцветява в тъмно. Разтворът се бърка при -70° в продължение на 10 min. Към тази смес се при-

бавя на капки разтвор на 0,6 g (2,9 mmol) 4-формил-N-бензилпиперидин в 10 ml тетрахидрофуран. Peakционната смес бавно се затопля до стайна температура и се бърка 18 h. Към 5 peakционната смес се прибавят 25 ml вода и се екстрагира с етилацетат. Етилацетатните екстракти се сушат над натриев сулфат и се изпаряват. Остатъкът се хроматографира върху силикагел, като за елюент се използва 1 : 1 хлороформ:етилацетат. Подходящите фракции се събират, за да се получат 0,45 g (34 %) от съединението от заглавието като аморфна твърда маса.

Тънкослойна хроматография (10 : 1 хлороформ:метанол), R_f = 0,67.

¹H NMR (CDCl₃) δ 9,14 (d, 1H), 8,82 (s, 1H), 8,22 (d, 1H), 7,98 (d, 2H), 7,55 (m, 3H), 7,32 (m, 5H), 7,10 (m, 1H), 6,85 (m, 1H), 3,54 (s, 1H), 2,95 (m, 2H), 1,4 - 2,3 (m, 7H).

Пример 35. 1-(3-амино-4-ацетамидофенил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон

Към разтвор на 0,9 g (2,2 mmol) от съединението от заглавието на пример 33 в 50 ml етанол се прибавят 20 mg платинов диоксид и сместа се хидрира при 345 kN/m² в продължение на 1 h. Сместа се филtrува и етанолът се изпарява, за да се получат 0,9 g (100 %) от съединението от заглавието под формата на масло.

¹H NMR (CDCl₃) δ 7,6 (s, 1H), 7,2 - 7,5 (m, 7H), 3,5 (s, 2H), 2,85 (m, 4H), 2,21 (s, 3H), 1,2 - 2,0 (m, 9H).

Масспектър: 379,2 (p), 202,3 (p-176,9), 172,3 (p-206,9), 91,0 (p-288,3, базов пик).

Пример 36. 1-(2-метил-1Н-бензимидазол-5-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанол хидрохлорид

Разтвор на 0,6 g (1,6 mmol) от свободната база на съединението от заглавието на пример 35 в 10 ml оцетна киселина се загрява на парна баня (80 - 90°C) в продължение на 1 h. Оцетната киселина се изпарява и остатъкът се разтваря в 25 ml етилацетат. Към него се прибавят 25 ml вода и pH се наглася на 3,0. Етилацетатният слой се отделя от водния слой и водният слой след това се наглася на pH = 5,0, 6,0 и 9,0, като всеки път се екстрагира с етилацетат. Етилацетатните екстракти при pH 9,0 се сушат върху натриев сулфат и се изпаряват, като се получават 0,4 g (69 %) от свободната база на съединението от заглавието.

¹H NMR (CDCl₃) δ 8,08 (s, 1H), 7,80 (s, 1H), 7,47 (m, 1H), 7,25 (m, 6H), 3,47 (s, 2H), 2,8 - 3,0 (m, 4H), 2,59 (s, 3H), 1,90 (t, 2H), 1,64 (m, 4H), 1,25 (m, 3H).

Тънкослойна хроматография (10:1:0,1) 5
хлороформ:метанол:амоняк, R_f (свободна база) = 0,50.

Аморфната твърда маса се разтваря в етилацетат и към разтвора се прибавя етерен разтвор на хлороводород. Получената утайка се отфильтрува и се суши, за да се добият 0,26 g (62 %) от съединението от заглавието като жълтен никавокафява твърда маса.

Масспектър: 361,3 (p), 270,2 (p-91,1), 172,3 (p-189), 91,1 (0-270,2, базов пик). 15

Пример 37. 1-(3-амино-4-бензоиламиодифенил)-3-[1-фенилметил]-4-пиперидинил]-1-пропанон

Към разтвор на 0,45 g (1,0 mM) от съединението от заглавието на пример 34 в 50 ml етанол се прибавят 25 mg платинов диоксид и сместа се хидрира при 345 kN/m² в продължение на 1 h. Филтрира се, за да се отстрани катализаторът и етанолът се изпарява, при което се добива съединението от заглавието като аморфна твърда маса.

¹H NMR (CDCl₃) δ 8,15 (s, 1H), 7,90 (d, 2H), 7,2 - 7,7 (m, 10H), 3,88 (br s, 2H), 3,50 (s, 2H), 2,90 (m, 4H), 1,2 - 2,0 (m, 9H).

Този продукт се използва в пример 38, 30 без да се пречиства допълнително.

Пример 38. 1-(фенил-1Н-бензимидазол-5-ил)-3-[1-фенилметил]-4-пиперидинил]-1-пропанон хидрохлорид

Съединението от заглавието на пример 37 се разтваря в смес от 50 : 50 етанол и оцетна киселина и се нагрява при 75°C в продължение на 3 h. Реакционната смес се охлажда до стайна температура и се разрежда с вода. pH на сместа се наглася на 9,5 и сместа се екстрагира с етилацетат. Етилацетатните екстракти се сушат над натриев сулфат и се изпаряват, при което се получават 0,19 g (45 %) от свободната база на съединението от заглавието.

Тънкослойна хроматография (10 : 1 : 0,1) 45
хлороформ:метанол:амоняк, R_f = 0,40.

¹H NMR (CDCl₃) δ 8,14 (d, 2H), 7,86 (d, 1H), 7,2 - 7,6 (m, 11H), 3,58 (s, 2H), 2,92 (m, 4H), 1,2 - 2,1 (m, 9H).

Остатъкът се разтваря в етилацетат и към 50 този разтвор на капки се прибавя етерен разтвор на хлороводород. Получената утайка се от-

фильтрува и се суши, при което се добива съединението от заглавието като кафявоожълтава твърда маса.

T.t. над 300°C.

Масспектър: 424,2 (p + 1).

Пример 39. 1-(2-метил-6-бензтиазолил)-3-(4-пиперидинил)-1-пропанон

Смес от 0,90 g (2,38 mmol) 1-(2-метил-6-бензтиазолил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон (пример 27) и 0,33 ml (3,1 mmol) 1-хлоретил-хлорформиат се кипят в 10 ml 1,2-дихлоретан в продължение на 2 h. Полученият кафяв разтвор се охлажда до стайна температура и се разрежда с 15 ml вода. Тази смес се екстрагира двукратно с по 20 ml етилацетат. Етилацетатните екстракти се събират, сушат се над натриев сулфат и се изпаряват, при което се добива 1,0 g (100 %) 1-(2-метил-6-бензтиазолил)-3-[1-(хлоретилформил)-4-пиперидинил]-1-пропанон под формата на масло.

Тънкослойна хроматография (10 : 1 метиленхлорид:метанол), R_f = 0,86.

¹H NMR (CDCl₃) δ 8,4 (s, 1H), 7,9 (m, 2H), 6,55 (q, 1H), 2,65 - 3,2 (m, 4H), 2,77 (s, 3H), 1,83 (d, 3H), 1,4 - 1,95 (m, 9H). ¹³C NMR (CDCl₃, ppm) 198,1, 171,3, 155,8, 137,4, 135,8, 133,4, 125,9, 122,1, 122,0, 83,3, 44,2 (2), 35,7, 35,3, 32,0, 30,4 (2), 25,4, 20,3.

Метанолов разтвор на горното масло (5 ml) 0,9 g (2,28 mmol) се кипи на обратен хладник 1 h. След охлаждане се образува жълта утайка. Тази утайка се разтваря в 4 N солна киселина и разтворът се екстрагира с етер. Хлороводородният разтвор се нагласява на pH 9 с натриев карбонат и се екстрагира с етилацетат. Етилацетатните екстракти се сушат над натриев сулфат и се изпаряват, при което се добиват 0,250 g (38 %) от съединението от заглавието като аморфна жълта твърда маса.

Тънкослойна хроматография (10 : 1 метиленхлорид:метанол), R_f = 0,01.

¹H NMR (CDCl₃) δ 8,5 (s, 1H), 7,95 (m, 2H), 32 (m, 2H), 2,85 (s, 1H), 2,6 (m, 2H), 1,1 - 1,8 (m, 9H). ¹³C NMR (CDCl₃, ppm) 198,1, 156,3, 136,0 (2), 132,0, 125,9, 122,3, 122,1, 46,4 (2), 35,8, 35,7, 33,0, 31,4 (2), 20,5.

Пример 40. 1-(2-метил-6-бензтиазолил)-3-[1-(2-метил-4-тиазолил)-метил]-4-пиперидинил]-1-пропанон хидрохлорид

Смес от 250 mg (0,87 mmol) от съединение

нието от заглавието на пример 39, 0,160 mg (0,87 mmol) 2-метил-4-хлорметил тиазол и 0,36 ml (2,60 mmol) триетиламин се кипи в 5 ml метиленхлорид в продължение на 12 h. Реакционната смес се охлажда до стайна температура и се разрежда с 10 ml вода. Сместа се екстрагира с етилацетат и етилацетатните екстракти се събираят, сушат се над натриев сулфат и се изпаряват, за да се получат 0,27 g жъlt смолист продукт. Този продукт се хроматографира върху 10 g силикагел, като за елюент се използва 98:2 хлороформ:метанол. Събираят се подходящите фракции и се изпаряват, при което се добиват 100 mg (29 %) от съединението от заглавието като жъlt аморфна твърда маса.

Тънкослойна хроматография (10 : 1) метиленхлорид:метанол, $R_f = 0,21$.

^1H NMR (CDCl_3) δ 8,50 (s, 1H), 7,9 (m, 2H), 6,87 (s, 1H), 3,62 (s, 2H), 3,0 (m, 4H), 2,87 (s, 3H), 2,69 (s, 3H), 2,0 (t, 2H), 1,7 (m, 4H), 1,35 (m, 3H).

Масспектър: 399,2 (p), 287,2 (p-112, базов пик), 223,1 (p-176,1), 193,1 (p-206,1), 176,0 (p-223), 112,0 (p-287), 71,0 (p-328).

Този продукт се разтваря в етилацетат и към него се прибавя етерен разтвор на хлорводороден газ. Получената утайка се отфильтрува и се прекристализира от метиленхлорид/етер, за да се добият 92 mg от съединението от заглавието.

Т.т. 184 - 186°C.

Пример 41. 1-(5-амино-индол-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон

Разтвор на 1-(1-фенилсулфонил-5-амино-индол-2-ил)-3-(N-фенилметилпиперидин-4-ил)-1-пропанон (160 mg, 0,32 mmol) в 3 ml метанол и 2 ml 2 N разтвор на натриева основа се нагряват при кипене за 2 h. Сместа се концентрира до сухо и остатъкът се разрежда със солна луга и се екстрагира с хлороформ. Органичният слой се сушит и се концентрира до сухо, за да се добият 144 mg кафява твърда маса, която се пречистява чрез колонна хроматография върху силикагел до получаване на 31 mg от съединението от заглавието като кафява твърда маса.

^1H NMR (CDCl_3) δ 1,1 - 2,0 (m, 9H), 2,8 - 3,0 (m, 4H), 3,5 (s, 2H), 6,76 (dd, 1H), 6,9 (s, 1H), 6,96 (s, 1H), 7,1 - 7,3 (m, 6H) ppm.

Пример 42. 1-(5-N-ацетиламино-индол-2-ил)-3-[фенилметил]-4-пиперидинил]-1-

пропанон

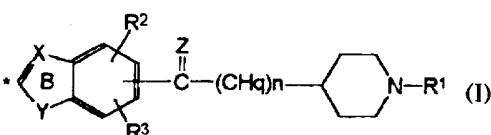
Към разтвор на 1-(5-амино-индол-2-ил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон (18 mg, 0,05 mmol) в 0,5 ml метиленхлорид се прибавя разтвор на триетиламин (6 mg, 0,06 mmol) в 0,5 ml метиленхлорид и разтвор на ацетилхлорид (4,7 mg, 0,06 mmol) в 0,5 ml метиленхлорид при стайна температура. Сместа се бърка при стайна температура 4 h. Към

10 нея се прибавя вода и се екстрагира с метиленхлорид. Органичният слой се сушит и се концентрира, при което се получават 11 mg от съединението от заглавието.

^1H NMR (CDCl_3) δ 1,2 - 2,1 (m, 9H), 2,2 (s, 3H), 2,8 - 3,0 (m, 4H), 3,5 (s, 2H), 7,0 - 7,65 (m, 9H), 8,0 (s, 1H), 9,35 (s, 1H) ppm.

Патентни претенции

1. Съединение с формула

в която един от R^2 , R^3 и страничната верига, съдържаща

30 съдържащо въглеродния атом, означен със звездичка в пръстена B, вместо към бензолното ядро.

35 R^1 означава фенил, фенил- C_{1-4} алкил, цинамил или хетероарилметил, като хетероарилната част в този хетероарилметил може да бъде имидазоло, тиазоло, тиено, пиридо или изоксазолов радикал и фениловата и хетероариловата част могат евентуално да са заместени с един или два заместителя, които, независимо един от друг, могат да бъдат C_{1-6} алкил, C_{1-6} алкокси или халоген;

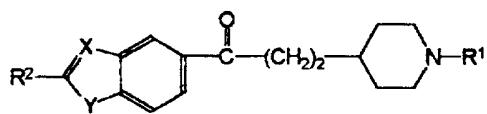
40 R^2 и R^3 означават независимо водород, C_{1-6} алкокси, C_{1-6} алкил, евентуално заместен с един до три флуорни атома,ベンзилокси, хидрокси, фенил,ベンзил, халоген, нитро, циано, COOR^4 , CONHR^4 , NR^4R^5 , NR^4COR^5 или SO_2CH_2 -фенил, в която р означава 0,1 или 2;

45 R^4 и R^5 означават, независимо един от друг, водород и C_{1-6} алкил или R^4 и R^5 , когато са част от NR^4R^5 , евентуално образуват заедно с азота, към който са свързани, пръстен, съдържащ четири до осем члена, при което

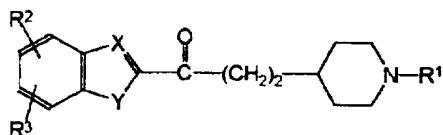
един атом от пръстена е азотен, а другите са въглеродни, кислородни или азотни, или R⁴ и R⁵, когато са част от NR⁴COR⁵, евентуално образуват заедно с азота и въглерода, към който са свързани, четири до осем членен лактамов пръстен;

X означава азот; Y означава сяра; R⁶ означава водород, C₁₋₆алкил, COC₁₋₆алкил или SO₂-фенил, където фениловата част в SO₂-фенила може евентуално да е заместена с един до пет заместителя, подбрани независимо един от друг от C₁₋₆алкил; n означава цяло число от 1 до 4; всяко q е независимо 1 или 2 и Z означава кислород или сяра, при условие, че всяка CHq група, в която q е 1, трябва да бъде свързана с една и само с една друга CHq група, в която q е 1 и фармацевтично приемлива сол на съединението.

2. Съединение съгласно претенция 1, с формула

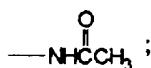

или

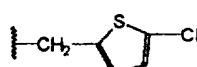
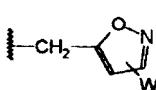
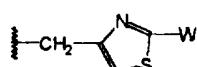
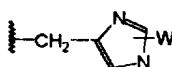

в които X означава азот; Y означава сяра;

R² и R³ означават, независимо един от друг, C₁₋₆алкил, хлор, флуор, метокси, амино или

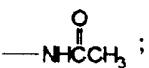
и R¹ означаваベンзил, метоксибензил, флуорбензил или група с формула

или

в които W означава водород, C₁₋₆алкил, фенил илиベンзил.

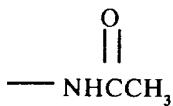
3. Съединение съгласно претенция 2, в които X означава азот; Y означава сяра; R² и R³ са, независимо един от друг, C₁₋₆алкил, хлор, флуор, метокси, амино или

и R¹ означаваベンзил.

4. Съединение съгласно претенция 3, в

което R² и R³ означават, независимо един от друг, C₁₋₆алкил, хлор, амино или

— NHCCN₃

5. Съединение съгласно претенция 1, избрано от:

1-(2-метил-6-бензотиазолил)-3-[1-(фенилметил)-4-пиперидинил]-1-пропанон хидрохлорид;

1-(2-метил-6-бензотиазолил)-3-[1-(2-метил-4-тиазолил)метил]-4-пиперидинил]-1-пропанон или фармацевтично приемлива сол на едно от тези съединения.

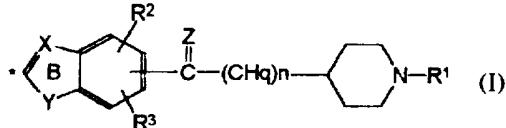
6. Фармацевтичен състав, подобряващ паметта или за лечение, или профилактика на болестта на Алцхаймер, характеризиращ се с това, че съдържа съединение съгласно претенция 1 и фармацевтично приемлив носител.

7. Фармацевтичен състав за инхибиране на холинестеразата при бозайници, характеризиращ се с това, че съдържа съединение съгласно претенция 1 и фармацевтично приемлив носител.

8. Метод за инхибиране на холинестераза в бозайник, характеризиращ се с това, че бозайникът приема холинестеразно инхибиращо количество от съединение съгласно претенция 1.

9. Метод за подобряване на паметта или за лечение или профилактика на болестта на Алцхаймер, характеризиращ се с това, че на пациента се дава подобряваща паметта ефективно количество от съединение съгласно претенция 1.

10. Метод за получаване на съединение с формула

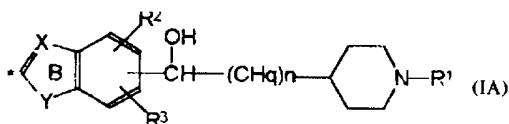
в които един от R², R³ и страничната верига, съдържаща

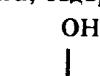
— C — могат евентуално да са свързани с въглеродния атом, означен със звездичка в пръстена B, вместо към бензолното ядро, R¹ означава фенил, фенил-C₁₋₄алкил, цинамил или хетероарилметил, като хетероарилната част на този хетероарилметил може да бъде

имидазоло, тиазоло, тиено, пиродо или изоксазолов радикал и фениловата и хетероариловата част могат евентуално да са заместени с един или два заместителя, които, независимо един от друг, могат да бъдат C_{1-6} -алкил, C_{1-6} -алкокси или халоген; R^2 и R^3 означават независимо водород, C_{1-6} -алкокси, C_{1-6} -алкил, евентуално заместен с един до три флуорни атома,ベンзилокси, хидрокси, фенил,ベンзил, халоген, нитро, циано, $COOR^4$, $CONHR^4$, NR^4R^5 , NR^4COR^5 или SO_2CH_2 -фенил, в която р означава 0, 1 или 2; R^4 и R^5 означават, независимо един от друг, водород и C_{1-6} -алкил или R^4 и R^5 , когато са част от NR^4R^5 , евентуално образуват заедно с азота, към който са свързани, пръстен, съдържащ четири до осем члена, при което един атом от пръстена е азотен, а другите са въглеродни, кислородни или азотни, или R^4 и R^5 , когато са част от NR^4COR^5 , евентуално образуват заедно с азота и въглерода, към който са свързани, четири до осем членен лактамов пръстен; X е азот; Y е сяра; R^6 означава водород, C_{1-6} -алкил, COC_{1-6} -алкил или SO_2 -фенил, където фениловата част в SO_2 -фенила може евентуално да е заместена с един до пет заместителя, подбрани независимо един от друг от C_{1-6} -алкил; n е цяло число от 1 до 4; всяко q е независимо 1 или 2 и Z е кислород или сяра; при условие, че всяка CH_q група, в която q е 1, трябва да бъде свързана с една и само с една друга CH_q група, в която q е 1 или фармацевтично приемлива сол на съединението, характеризиращ се с това, че:

a) съединение с формула IA

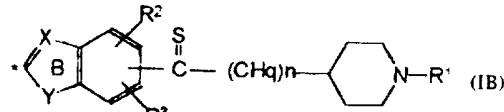

в която един от R^2 , R^3 и страничната верига, съдържаща

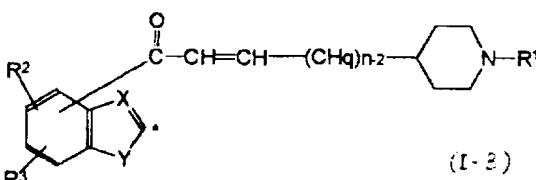
$—CH$ — могат евентуално да са свързани към въглеродния атом, означен със звездич-

ка в пръстена B, вместо към бензолното ядро и където B, R^1 , R^2 , R^3 , X, Y, q и p имат значенията, посочени по-горе, взаимодейства с оксидиращо средство и при желание така полученото съединение взаимодейства с реактив, способен да образува съединение с формула IB

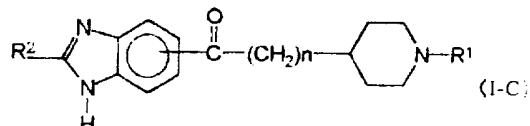
в която B, R^1 , R^2 , R^3 , X, Y, q и p имат значенията, посочени по-горе; I-B

б) съединение с формула I-B

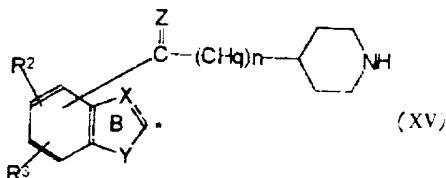
в което n означава 2, 3 или 4 и групата $(CH_q)_n$ съдържа поне една въглерод - въглерод двойна връзка и B, R^1 , R^2 , R^3 , X, Y и q имат значенията, посочени по-горе, взаимодейства с водород в присъствие на катализатор или

в) съединение с формула I-C

в която R^1 и R^2 имат значенията, посочени по-горе, взаимодейства със съединение с формула R6L, в която R6 има значенията, дадени по-горе, а L е отцепваща се група или

г) съединение с формула XV

в която B, R^1 , R^2 , R^3 , X, Y, Z, q и p имат значенията, посочени по-горе, взаимодейства със съединение с формула R'L, в която L е отцепваща се група, в присъствието на база.

Издание на Патентното ведомство на Република България
1113 София, бул. "Д-р Г. М. Димитров" 52-Б

Експерт: И.Михайлова

Редактор: Е.Синкова

Пор. № 39053

Тираж: 40 MB